

Toimintasuunnitelma 2021

Kirjastopalvelut

Ylöjärven kaupunki

TOIMINTASUUNNITELMA 2021

Ylöjärven kaupunginkirjastolla on kolme kiinteää toimipistettä: pääkirjasto Leija ja lähikirjastot Kurussa ja Viljakkalassa. Lisäksi kirjastoauto Reppu palvelee kahdessa vuorossa.

Kirjaston yhteiset tavoitteet vuonna 2021

Kirjasto laatii vuosittain työyhteisön yhteiset tavoitteet, joilla määritellään seuraavan vuoden toimintaa. Tavoitteet laaditaan yhdessä henkilökunnan kanssa ja ne käsitellään lisäksi kehityskeskustelussa jokaisen työntekijän kanssa hänen työtehtäviensä kannalta. Tavoitteiden tarkoituksena on sekä kirjastopalvelujen kehittäminen että työn keskeisten tavoitteiden selkeys koko työyhteisölle.

1. Vuonna 2020 käynnistyneen tiimiorganisaation käyttöön ottaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen.
  - Kirjastossa on kymmenen tiimiä, joista yksi (musiikkipalvelut) on määräaikainen.
  - Tiimit on laadittu yhdessä henkilökunnan kanssa.
  - Tiimit tulevat laatimaan toimintasuunnitelmat. Jatkossa kirjaston toimintasuunnitelma tulee suurelta osin pohjautumaan tiimien laatimiin suunnitelmiin.
  - Tiimien tavoitteena on kirjastopalvelujen systemaattinen, suunnitelmallinen kehittäminen.
2. Musiikkipalvelujen kehittäminen
  - Johtavan informaation rekrytoinnin viivästyminen aiheutti kirjaston musiikkipalveluiden kehittämiseen viivettä. Sitä korjataan sekä nostamalla musiikkipalvelujen kehittäminen työyhteisön yhteiseksi tavoitteeksi ja perustamalla määräaikainen musiikkitiimi.
  - Musiikkipalvelujen kehittäminen käynnistyi loppuvuodesta 2020, kun kaikkiin kiinteisiin kirjastoihin hankittiin uusia soittimia.
  - Suunnitelmissa on yhteistyön tiivistäminen paikallisten musiikkitoimijoiden kanssa ja kirjaston tarjoaminen erilaisten musiikkitapahtumien foorumiksi eri kokoisiin tapahtumiin (Roots Winteristä musiikkiopiston oppilasesiintymisiin).
  - PIKI-kirjasto tulee järjestämään musiikkipalveluihin liittyvää koulutusta kirjastojen henkilökunnalle Ylöjärven kirjaston pyynnöstä.
3. Arjen elämyksiä
  - Kirjasto ottaa käyttöön vuositeeman, joka läpäisee toiminnan suunnittelua. Vuoden 2021 teemaksi oin yhdessä henkilökunnan kanssa päätetty Arjen elämyksiä.
  - Teema tukee kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa, jossa nostetaan erityisesti esille kulttuuripalveluiden merkitys hyvinvoinnille.
  - Jatkossa voi osallistaa kirjaston asiakkaita vuositeeman ideointiin.
4. Palaverikäytäntöjen kehittäminen
  - Aihe nousi työhyvinvointikyselyn vastausten perusteella ja sopii luontevasti tiimiorganisaation luomisprosessiin. Palaverikäytäntöjä kehitetään jakamalla vastuuta, sopimalla yhteisistä käytännöistä ja kehittämällä henkilökunnan digiosaamista (Teams-koulutusta kirjaston henkilökunnalle).

Kirjasto edistää monipuolisia lukutaitoja

1. Ns. perinteisten lukutaitojen edistäminen

- Kirjasto on hakenut AVI:ltä hankeavustusta systemaattisen yhteistyömallin luomiseksi varhaiskasvatukselle, kirjastolle ja kulttuuripalveluille. Päätös saadaan maaliskuun aikana.
- Kirjaston kiinteä yhteistyö varhaiskasvatuksen Lukukoordinaattori-hankkeessa jatkuu.
- Aikuisille suunnattu lukupiiri Leijassa jatkaa toimintaansa.
- Kirjavinkkauksia kouluille toteutettiin vuoden 2020 aikana etänä. Hyvien kokemusten perusteella suunnitteilla on hybridimalli, jonka avulla kirjavinkkauksia voitaisiin antaa yhä useammille koululuokille.
- Koronavuosi 2020 nosti e-kirjojen ja muun e-aineiston lainamääriä huomattavasti PIKI-kirjastoissa: 2019: 50 300, 2020: 116 600. Tarjontaa pyritään lisäämään mahdollisuuksien mukaan.

2. Monilukutaitojen edistäminen

- ATK Seniorit Mukanetti ry tarjoaa senioreille säännöllistä digiopastusta Leijassa ja Kurun kirjastoissa. Viljakkalassa toiminta pyritään käynnistämään vuoden 2021 aikana.
- Kirjasto jatkaa Pirkanmaan PiDiKe-hankkeessa (Pirkanmaan digituen alueellisen koordinaation kehittämishankkeessa). Hankkeen avulla digituesta tehdään löydettävämpää, saavutettavampaa ja vaikuttavampaa.
- Henkilökunnan digitaitoja edistämällä edistetään sekä asiakkaiden digitaitoja että kirjastopalvelujen saavutettavuutta. Etävinkkausten opetteleminen antaa taitoja myös muiden etätilaisuuksien järjestämiseen. Niiden avulla lisätään palveluiden saavutettavuutta myös korona-ajan päätyttyä. Henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan etäkoulutuksiin. Se lyhentää koulutuksiin osallistumiseen kuluva työaika. Samalla huolehditaan kuitenkin myös verkostoitumisen mahdollisuuksien tukemisesta. Henkilökunnan Teams-kokoukset helpottavat lähikirjastojen osallistumismahdollisuuksia.

Kirjasto tekee yhteistyötä erilaisten sidosryhmien kanssa

Järjestöt

- ATK-Seniorit Mukanetti ry, ks. edellä
- Ylöjärven Nuorisoseura ry on ommellut kierrätyskankaista pari tuhatta ns. eskarikassia: pieniä kankaisia kasseja, joita on jaettu kaikissa kirjaston toimipaikoissa esikoululaisille kirjastokäynnin yhteydessä sekä kirjaston tapahtumissa. Yhteistyö jatkuu, kun syksyllä 2020 suunniteltu Lukemisen riemua –tapahtuma pyritään järjestämään vuoden 2021 aikana.

Yksittäiset henkilöt

- Lukukoirat, ns. Karva-Kaverit, jatkavat mahdollisuuksien mukaan. Koiralle lukeminen edistää tutkitusti lapsen lukutaidon kehitystä, ja Ylöjärvellä saadut hyvät kokemukset innostavat jatkamaan.
- Satusauna: kaksi vapaaehtoista järjesti venäjän/suomenkielisiä satuhetkiä Leijassa vuoden 2019 aikana ja vuoden 2020 alkupuolella. Toiminnan on sovittu jatkuvan vuonna 2021, kunhan tilanne normalisoituu.

Yhteistyötä kolmannen sektorin tehdään suunnitelmallisesti. Erityisen tärkeää on, että vapaaehtoiset toimijat kokevat tekevänsä arvokasta työtä, saavat työlleen kaiken tarvitsemansa käytännön tuen ja kokevat olevansa aina tervetulleita.

Kaupungin muut toimijat

- Leijassa aloitettiin syksyllä 2020 Sunnuntaivieras-kokeilu yhteistyössä kirjaston, kulttuuripalveluiden ja Tampereen seudun työväenopiston kanssa. Kirjaston vieraaksi kutsutaan kiinnostavia henkilöitä ja haastattelija. Hyvän vastaanoton saanutta kokeilua jatketaan keväällä 2021 mahdollisuuksien mukaan, kuitenkin viimeistään syksyllä 2021.
- Kulttuuripalvelut järjestää kirjaston kanssa vuosittain tapahtumia sekä lapsille että aikuisille.
- Vapaa-aikapalveluiden muiden tehtäväalueiden kanssa tehdään yhteistyötä.

Kirjasto edistää kaupunkilaisten hyvinvointia

Kirjasto tukee kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2021-2024.

- Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen on tärkeä osa hyvinvointia tukevaa elinympäristöä. Kirjasto toteuttaa sitä edellä kuvatuin tavoin poikkihallinnollisesti ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Kuntalaiselle tarjotaan mahdollisuus osallistua taiteeseen ja kulttuuriin 100 minuuttia viikossa.

Kirjasto on kuntalaisten eniten käyttämä kulttuuripalvelu: Ylöjärven kirjastoissa oli vuonna 2019 fyysisiä käyntejä yhteensä 308 300. Suositun palvelun kehittäminen on sekä merkityksellistä että motivoivaa.

Kirjasto on mukana lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittämishankkeessa, Suomen mallissa

- Pää tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.
- Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö.